

OHUTUSJUHEND KETASSAEL TÖÖTAJALE

PUIDUTÖÖTLEMISEL VALITSEVAD OHUD

Õnnetusjuhtumid ja traumad:

- kukkumine kõrgusest (materjali ladustamisel jne.);
- kukkumine samal tasapinnal raskeid esemeid transportides ja tõstes;
- elektrišokk, kontaktist vooluga;
- mehaanilised traumad, saaduna seadmete ja masinate pöörlevatelt osadelt;
- löikehaavad (erinevate instrumentide kasutamisel).

Tegurid, mis võivad põhjustada kutsehaigusi:

- puidutöötleja töö füüsilist pingutust nõudev, mis võib põhjustada traumasid, valusid seljas ja kätes ning muid ülekoormushaigusi;
- puidutöötlemisel eralduv tolmu kahjustab silmi, nahka eriti aga hingamisteid ja kopse, põhjustades hingamisteede kroonilisi põletikke.

1. ÜLDNÕUDED

1.1. Tööülesannet tohib asuda täitma alles siis, kui selleks on teada ohutud töövõtted. Ohutusnõuete rikkumine võib põhjustada õnnetuse.

1.2. Mitte kasutada tööriistu ega seadmeid, mille käsitlemist ei ole teile õpetatud.

1.3. Töökoht peab olema küllaldaselt valgustatud.

1.4. Ketassael lubatakse töötada isikuid, kes on vähemalt 18 aastat vanad ja saanud vastava ettevalmistuse. Erandkorras, kokkuleppel kooli direktoriga, võib alaealine isik teha tööd juhendaja järelevalve all järgides töölepingu seadust ja ohutusjuhendeid.

1.5. Töövahendid, seadmed, kontrollmõõteriistad, tööriistad, käsi-tööriistad, tooted, detailid jms. peavad olema paigutatud selliselt, et oleks tagatud ohutus ja käepärasus.

1.6. Töökohad peavad olema hästi valgustatud, kohtvalgustuse lambid ei tohi pimestada töötaja silmi.

17. Tööruum (-koht) peab kahjulike ainete olemasolul olema varustatud ventilatsioonisüsteemiga, mis tagab sanitaarnormidele vastava õhuvahetuse ja kahjulike ainete eemaldamise töötsoonist.

1.8. Elektriseadmete ekspluatatsioon peab toimuma kooskõlas kehtivate elektriohutuseeskirjadega.

1.9. Ketassael töötaja on kohustatud kandma normidega ettenähtud tööriietust ja kasutama isikukaitsevahendeid.

1.10. Töökohale kõrvalisi isikuid lubada ei tohi.

1.11. Kui töötajal tuleb töötada tõsteseadmetega, peab tal olema vastav kvalifikatsioon ja teda tuleb juhendada vastava ohutusjuhendi järgi.

1.12. Suruõhutööriistade ja elektrikäsimasinatega töötamiseks juhendatakse töötajat vastavate juhendite järgi.

1.13. Töökoht peab olema varustatud esmaabi ja esmaste tulekustutusvahenditega.

2. ENNE TÖÖD

- 2.1.** Enne töötamise algust tuleb ketassaag hoolikalt üle vaadata ja teda üksikasjalikult kontrollida (saeketta kinnituse kindlus ja tugevus, hammaste teritus ja räsamine, hõõrduvate osade määrimine).
- 2.2.** Kõiki pinke peavad käivitama ja teenindama ainult need isikud, kellele nad on kinnistatud. Pinkide juurde tuleb üles panna vastutavate isikute perekonnanimed.
- 2.3.** Igasugusel, isegi lühiajalisel töövaheajal tuleb pink välja lülitada.
- 2.4.** Pingi väljalülitamine on kohustuslik: töötlemisinstrumendi vahetamisel, kinnitamisel ja mahavõtmisel, pingi remontimisel, puhastamisel ja määrimisel, laastude ja puru koristamisel. Pinge väljalülitumisel elektrivõrgust tuleb pink otsekohe välja lülitada.
- 2.5.** Tuleb kanda ettenähtud erirõivaid ja panna nõöbid korralikult kinni.
- 2.6.** Saetav puit tuleb üle vaadata, metallikillud ja naelad eemaldada.
- 2.7.** Töökoht ketassae juures peab olema hästi valgustatud. Saeraamil ei tohi hoida mingeid kõrvalisi esemeid, tööriistu, naelu, lauajuppe ega laaste. Põrand tööpingi kõrval peab olema puhas ega tohi olla täis kuhjatud.
- 2.8.** Tuleb kontrollida, et saepuru, laastude ja tükijäätmete eemaldamise mehhanismid oleksid töökorras.
- 2.9.** Töötaja on enne tööd kohustatud kontrollima, et ette nähtud ventilatsioonisüsteemid oleksid töökorras.

3. TÖÖ AJAL

- 3.1.** Töö alguses tuleb ketassaag tühikäigul sisse lülitada ning alustada saagimist, kui saeketas pöörleb normaalse kiirusega.
- 3.2.** Saetavast puidust tuleb enne tööpingile asetamist kõrvaldada naelad, mustus, mört, jm.
- 3.3.** On keelatud töötada, kui rõivaste nõöbid pole kinni, paelad ripuvad jne.
- 3.4.** Saagides peab tööline asuma tööpingist veidi kõrval, et vältida lööke puidu tagasipaiskumisel.
- 3.5.** Töötades ei tohi lubada elektrimootori ja saevõlli laagrite ülekoormust ega kuumenemist.
- 3.6.** Saeketas peab olema kaitstud kaitsekestaga, ketta taha peab olema paigaldatud kiil.
- 3.7.** Kiilu terava osa ja saeketta tagumiste hammaste vahekaugus ei tohi olla üle 10 mm. Kiil peab ulatuma üle saeketta ülemiste hammaste.
- 3.8.** Ketta ees ja taga peavad asetsema kaitsepiirded.
- 3.9.** Saeketta alumisel, mittetöötaval osal peab olema põhjata lauspiire.
- 3.10.** Saeketta ülemised hambad peavad ulatuma üle saetava puidu pinna vähemalt 50 mm.
- 3.11.** Töövaheajal ning elektrivoolu puudumisel tuleb kõigepealt välja lülitada elektrimootor.
- 3.12.** Puhastada, pühkida ja saepuru koristada tohib ainult siis, kui mootor on välja lülitatud ja saag seiskunud.
- 3.13.** Viskuvat, mõranenud ning murdunud hammastega ketassaagi kasutada ei tohi.
- 3.14.** Ketassaagi ei tohi kasutada töödeks, milleks ta ei ole ette nähtud.

3.15. Töödeldava saematerjali hoidmine saeraamil või piiretel on keelatud. Materjalivirnad ketassae juures peavad olema laotud stabiilselt ning mitte kõrgemale kui 1,7 m põrandast.

3.16. Töö tuleb katkestada, kui materjali etteandmise rullide töö on raskendatud. **3.17.**

Pinki ei tohi seisata, surudes vastu saeketast puutüki vm. esemega.

4. PÄRAST TÖÖD

4.1. Korrastada töökoht, kasutusel olnud tööriistad ja rakised panna neile ettenähtud kohtadesse.

4.2. Lülitada välja kõik elektritarbijad, valgustus jne.

4.3. Tööriided ja isikukaitsevahendid jätta selleks ettenähtud kohtadesse (kappi).

5. NÕUDED AVARIIOOLUKORRAS

5.1. Kui on tekkinud avarii või õnnetusjuhtum, tuleb töö viivitamatult katkestada. Igast tööõnnetusest või avariist peab töötaja või pealtnägija viivitamatult teatama tööloigu juhatajale või tööandjale.

5.2. Õnnetusjuhtumi puhul tuleb kannatanule anda esmaabi, vajaduse korral kutsuda kiirabi või toimetada kannatanu lähimasse tervishoiuasutusse.

5.3. Töötaja peab oskama anda esmaabi.

5.4. Elektritrauma puhul tuleb katkestada vool ja eemaldada kannatanu vooluringist. Kui voolu pole võimalik kohe katkestada, tuleb kannatanu vabastada vooluringist isoleerivat eset (kuiv riie, kuiv nöö, kuiv puitese) kasutades, ennast ohtu seadmata.

5.5. Kuni juhtunu uurijate kohale jõudmiseni tuleb õnnetuskohal säilitada juhtumi toimumise olukord, kui see ei kutsu esile täiendavaid ohtusid.

5.6. Tulekahju avastanud töötaja on kohustatud:

- viivitamatult teatama häirekeskusele või lähimale tuletõrje- ja päästekomandole kus tulekahju on puhkenud, mis põleb, nimetama oma perekonnanime, telefoni numbri millelt te räägite ja andma vajadusel muud informatsiooni;
- hoiatama ohtu sattunuid, rakendama abinõusid inimeste ohutuse tagamiseks ning nende väljaviimiseks tulekahju kohalt;
- võimaluse korral asuma tuld kustutama esmaste tulekustutusvahenditega;
- kui on süttinud kuvar, siis selle kustutamiseks ei tohi kasutada vett sest see võib vooluvõrku lülitatud kuvari puhul põhjustada elektritrauma. Selleks võib kasutada pulber- või süsihappekustutit;

5.7. Tulekustutus- ja päästemeeskonna saabumisel tuleb selle juhile teatada:

- tulekahju tekkekoht ja ulatus;
- võimalik oht inimestele;
- muud tulekahjuga kaasneda võivad ohud (plahvatused, mürkkemikaalid jms.).

ESMAABI

Iga töötaja peab enne tööle asumist olema tutvunud esmaabi andmise juhendiga.

Kõige olulisem on tegutseda rahulikult ja läbimõeldult:

- püüda välja selgitada kannatanu seisukord;
- raske tööõnnetuse puhul helistada koheselt hädaabinumbril **112**;
- olemasolevate võimaluste piires anda kannatanule abi;
- vajadusel seisata ohtlikud seadmed, välja lülitada elektrivool jne.

Juhul kui töötajal ei ole piisavalt teadmisi esmaabi andmises, siis oodata kuni saabub selleks väljaõpetatud töötaja või kiirabi.

NB! Ebaõigete esmaabivõtete kasutamine võib kannatanu seisundit veelgi raskendada.